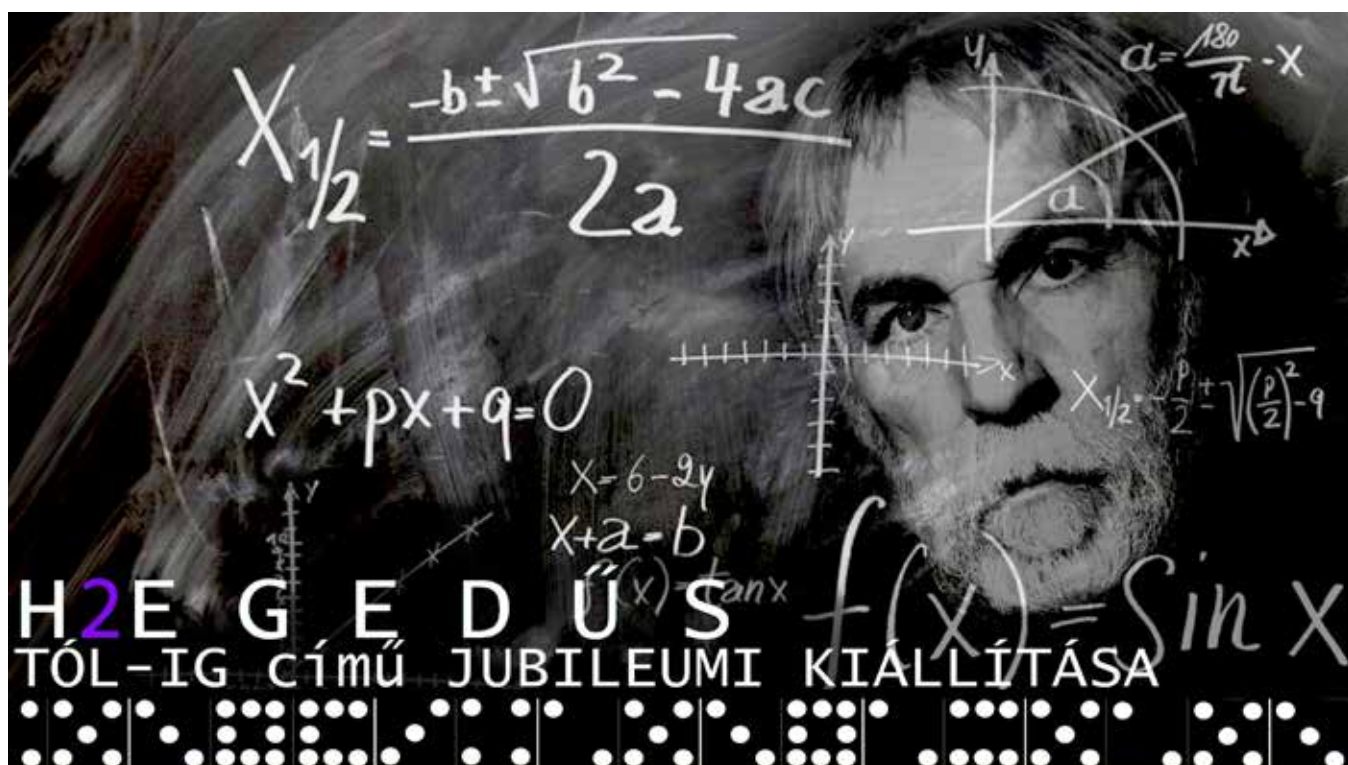

„Fotográfiai harmóniának nevezném Hegedűs 2 fotóuniverzumát”

■ BÁNKUTI ANDRÁS A Mennyei harmónia mintájára jutott eszébe Esterházy Péternek így jellemeznie Hegedűs 2 László képeit. Kísérleteiről, képi transzformációiról kérdeztük a fotóművészt, aki példákon keresztül avatott be a fotómanipuláció folyamataiba.

Tavasszal volt látható Kecskeméten, a Hírös Agórában a TÓL-IG című kiállításod. A szórólapon lévő önarcképed hogy készült? A képleteknek és a dominóknak az esztétikán kívül van-e mondanivalója, üzenete?

Az önarckép tükör előtt, mobilfotóval készült. A meghívólapon ezt az alapképet Photoshoppal egy áttörölt iskolatábla elé helyezve egészítettem ki, majd egy bonyolult képletet másoltam rá, ami már az arc előterét is lefedte. Így a kézzel írt fedőréteggé váló egyenlet az előtér szabályos betűivel kontrasztba hozva irreális teret hozott létre. A kiegészítő dominósor elsősorban vizuális elemként jelenik meg, mivel számomra a kép összessége, látványa az elsődleges. Viszont, ha le akarnám fordítani a jelentésüket, akkor a dominó rendezetlen sora arra utal, hogy a világ rosszul van összerakva. A képek jelentése, a részletek megfejtése (ha ez egyáltalán szükséges) számomra is a képi elemek miérték-re adható, változó variációjú választást jelenti.

Szintén ezen a tárlaton volt látható egy esküvői pár a tengerparton. Itt milyen technikát használtál?

A kép alapja egy házaspárt ábrázoló régi fotó. Egy időben a bolhapiacra gyűjtöttem régi fényképeket. Ez a fotó is onnan került elő. Lefotóztam, körbevágтам, majd ráhelyeztem egy montázsháttérre (part, tenger, felhős égbolt). Ez egy képjelenet részlete lett az 1999-ben készült filmemnek háttérmozgásban, az esküvői pár fotója pedig a felvétel előtti merevségben. A film következő képe is egy fotó, a fotók összessége a TÓL-IG című rövidfilm szelektált állóképeinek transzformációi, amely az általános és személyes értelmezésben az idő és az élet elmúlásának szimbiozizását, az élet vizuális képletét vizionálja. A kiállításra készített képanyag alsó része egy dominósorral egészül ki, a fotók pedig Photoshoppal korrodáltan jelennek meg. A dominósor kockáinak pöttyei a kép felületén is megjelennek, szabaddá válnak, folyamatában azonosulnak az emberek csoportképeinek

Tól-ig (1999-2024)

fejeivel, eljutva az univerzumig. Mindez a digitális technika lehetőségeivel kivitelezve.

Modell-lap (1985 szerigrafia) című képed eredeti alapját is te készítetted és alakítottad át?

Nem. A kép eredete egy divatlap melltartókat reklámozó oldala, ami vizuálisan megfogott. Vonalak, formák, kompozíció. Az oldalt kiszedtem, lefotóztam, majd ráhelyeztem egy fóliát. Erre virágföldet szórtam a számomra megfelelő helyeken, amit szintén lefotóztam. A két fotóról két síkfilm készült a szerigrafiahoz (sokszorosítható grafikai technika), majd a két kép az általam elképzelt formában, transzformáltan vált véglegessé.

Arc (2005. D. print) című képed képző- vagy fotóművészet? Itt egy festményrészletet alakítottál át?

Vizuális művészet. Az Ernst Múzeumban rendezett kiállításom kiadványának borítóján is ez a kép szerepel. Az alapmotívum Ingres Mademoi-

Arc (2005)

Modell-lap (1985 szerigrafia)

selle Riviére című portréjának arc részlete. Az arcról digitálisan „leoperáltam” a szájrészt, majd a szemöldök ívét alapul véve, a kép terét is kitégítve, drasztikusan vizuális karmolásokat helyeztem az arc elé és mögé térbe, kontrasztba állítva az arc finom líraiságával. Mivel az arcnak nem volt szája, az 1956-os évfordulóra rendezett Műcsarnokbéli kiállításon a 19. címet kapta. Ez a cím nem szorult magyarázatra, kifejezve az emléteni sem szabad időszakot. Mindezt a „karmolások” felerősítették. A kép a kiállítás központi helyére került, de látható volt többek között a Párizsi Magyar Intézetben, a Varsói Grafikai Triennálé magyar grafikai anyagot bemutató meghívóján, mindez pedig bizonyossággal szolgált arra, hogy ez a transzformált kép másokra is hatással volt.

Tizenöt (trafikciók, 2009) sorozatodból a Túl súlyos hölgy ül a hóban című képet választottam. Hány képből készült és miként?

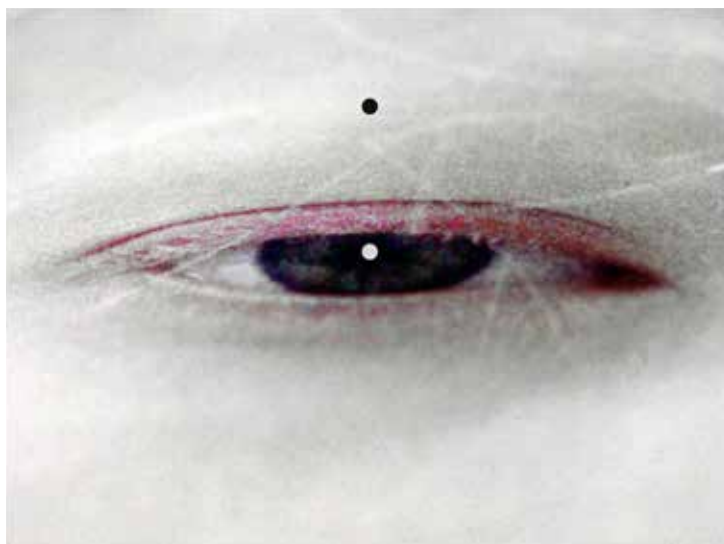
A képsorozat alapmotívuma egy korabeli (70-es évek), vörös színűre festett TRAFIK, amire egy téli napon, a Széchenyi- (anno Lenin-) lakótelep környezetében találtam rá Székesfehérváron. Ennek a trafiknak önmagában is elég különös hangulata volt. Ezt tettem még különösebbé. A témát digitálisan, tér-rétegekre

Tizenöt (trafikciók, 2009)

bontva, lenticular montázstechnikával is feldolgoztam. Az alapképen kívül négy elemből állt össze a kép. 1. Trafik, 2. Coca-Cola-felirat, 3. Kutya, 4. Hölgy, 5. Hóesés. Ezeket a rétegeket Photoshoppal ötvöztem egy szürreális látvánnyá. Eredetileg 10 darabból állt a sorozat, ami a 2014-es műcsarnoki kiállításomra 16 darabra egészült ki. A korábbi változata a Magyar Fotográfiai Múzeumba került.

A fotóid megmutatják, milyen sokféle megoldási lehetőségre, kreativitásra van lehetőség. Te ezeknél a megoldásoknál melyik eljárást használtad?

Szempontok (2022)

Változó. Kreativitásfüggő, de például a 4. képnél elég volt vizuális szemüvegen keresztül látni a világot, a felhők és formák kontrasztját, térbeliségét, a vonalak felhőkre irányuló tér- és színperspektíváját. Az 1. képnél két képet fotóztam egymásra a kedvenc géppemmel úgy, hogy a képen utólag már semmit nem változtattam. A 2. kép orvosi röntgenfelvétele a saját koponyámról, ezt átvilágítva lefotóztam, digitalizáltam, és Photoshoppal kiegészítettem egy Bartók-kottasorral és a koponyaröntgen íves részletének ritmikus sorozatával. A 3. kép egy divatfotó arcának szuperközel felvétele, két photoshapos pöttyel, amit a szegolyóból vágtam ki. A kép címe Szempontok lett.

A szocialista szürrealizmus titokzatos bája című könyvedből melyik a két kedvenc alkotásod, és azok hogy készültek?

Ezt a kettőt választottam. Mondhatnám az előző kép címét beidézve, két szempont szerint. Vizuális és emlékezeti szempont-

A szocialista realizmus titokzatos bája (2017)

A szocialista realizmus titokzatos bája (2017)

ból. VIZUÁLIS szempont: az első képen a teret változtattam irreálissá. A második képen az önmaga színfoltjait szemlélő motoros szürrealis változata látható. A két kép látványa az, ami a vidéki életkép hétköznapijait mágikus realizmussá változtatta. Második szempont az EMLÉKEZETI: 14 éves koromig polgári család gyermekeként vidéken éltem (az otthonunkban volt zongora, hegedű, tangóharmonika, könyvtárszekrény), de apámon és nagyapámon kívül ismertem a kapát, a kupát, a kutat, a vödröt, a zsákot, a pincét, a padlást, a vidéki életet, az életben maradáást, majd ezek szimbolikus és szellemi megfelelőit a városban tapasztaltam meg. Laktam Pécsen, Budapesten, Kecskeméten, Székesfehérváron. Most egy kis zsákfaluban, Csákberényben élek.

Hogy jutott eszedbe a Szocialista szürrealizmus titokzatos bája cím és a borítón látható kép, miként készült?

Sejtelmes címet akartam a montázs szavakkal elérni, ami felkelti az érdeklődést. Mivel a képek a szocialista idők termékei voltak, amit én szürreálissá transzformáltam, nem is lehetett volna más választásom, minthogy a két izmust legismertebben képviselő személyt a címmel azonos módon egyé tegyem. A megoldás kikerülhetetlenül felkínálta magát. Neten megkerestem a két személy szín-

tén legismertebb portréját és Lenin arcának elülső részét Dali arcával cseréltem fel. Ehhez a művelethez a Photoshop adott lehetőséget. Ma már ez egy programmal könnyedén megoldható, de 2017-ben ez digitális segítséggel manuálisan volt csak kivitelezhető. Eszköztárainak segítségével sikerült az arc operáció. Létrejött Vlagyimir Iljics Dali. ■

Nagyhalászon született 1950. május 4-én. 1973-tól 1986-ig a Pannónia Filmstúdió kecskeméti műtermében filmgrafikákat tervez, filmeket rendez. 1980-tól rendszeresen vesz részt hazai és nemzetközi kiállításokon, filmfesztiválokon. Egyedülként tagja a három országos vizuális művészeti szervezetnek, a Magyar Képzőművészek Szövetségének, a Magyar Fotóművészek Szövetségének és a Magyar Filmművészek Szövetségének, valamint a Magyar Filmakadémiának. A Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagja. Munkácsy- és Balázs Béla-díjas vizuális művész (képzőművészet, fotó, film). Esterházy Péter a Hegedűs 2 fotó című, 2004-ben, a Magyar Fotográfiai Múzeum által kiadott könyv előszavát így kezdi: „Ha tudnék rendesen latinul, a Harmonia caelestis, a Mennyei harmónia mintájára Fotográfiai harmóniának nevezném Hegedűs 2 fotóuniverzumát, nem nárcizmusból mondanám ezt, hanem leírólag, úgy érezvén, ez mond valamit arról a bonyolult, áttételes viszonyról, ami Hegedűs 2-t a fényképezéshez és a harmóniához fűzi.”

Vlagyimir Iljics Dali (2017)